

hvad man der skriver om Rigsretsdommene. Vi have en Redaktør for disse Blade her, lad ham gjengive os, hvad der staar i dem, og da vil vistnok Rigsrettens Aktier synke betydelig i Kurs.

Formanden (Krabbe): Jeg forstod en Uttring af den ærede Taler om, at det var vanskeligt at faae Forstand ud af Rigsrettens Domme, saaledes, at det var vanskeligt at faae Forstaaelsen af dem. Hvis jeg er i Overensstemmelse med den ærede Taler, vil det være mig fjært at faae det bekræftet. — Jeg antager, at det forholder sig saaledes.

Alberti: Ja! — Jeg skal senere tillade mig at fremkomme med endnu nogle Bemærkninger om disse Domme, naar jeg kommer til at omhandle, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad) har sagt. Den ærede Taler fra Histed Amts 3die Valgkreds mente, at der i mit Udkast var taget for lidet Hensyn til fremmede Ministeransvarlighedslove. Jeg kan i den Henseende kun henvise til, at vor Grundlov ikke falder sammen med nogen Grundlov i noget Land, hvor der er udkommet en Ansvarlighedslov. Jeg mener, at en Ansvarlighedslov maa være Slutstenen paa den konstitutionelle Forfatning, og at den Ansvarlighedslov, som skal due noget, maa passe fuldstændig ind i den Kamme, der er givet ved Grundloven. Hvorledes det ærede Medlem for Histed Amts 3die Valgkreds vil kunne bringe den danske Grundlov til at passe sammen med f. Ex. den belgiske Ansvarlighedslov eller med den norske Ansvarlighedslov, er mig en Gaade. Jeg afventer ogsaa i den Henseende den ærede Talers Fremstilling. Den samme ærede Taler mente, at der var en Nødvendighed for at have Statsraadsprotokollerne til Efterhyn, naar man vil foranstalte Tiltale. Det er allerede anført af den ærede Rigsdagsmand fra Kjøge (Hørup), at saadanne Protokoller ville kunne skaffes til Stede. Saavidt jeg veed, ere ogsaa Udskrifter af saadanne Statsraadsforhandlinger bleve meddelte til Rigsretsager. Hvem der har tilveiebragt dem, skal jeg ikke kunne sige, men at de have været til Stede og har kunnet faas, er jeg, hvis jeg ikke skulde tage aldeles fejl, dog temmelig sikker paa, og det forekommer mig, at i den første Rigsretssag foranledigede det da tiltalte Ministerium Fremkaffelsen af disse Udskrifter. Jeg tror, at denne Tale om Statsraadsprotokoller er laant fra Norge; men er den det, passer den ikke her; thi i den norske Grundlov er det fastsat, at Stortinget kan lade Statsraadsprotokollerne efterse og værksette Tiltale i Anledning af deres Indhold. En saadan Bestemmelse er ikke optagen i den danske Grundlov, og det er derfor, at de norske Rigsretstiltaler, hvoraf der i sin Tid var mange, have haft en anden Karakter end de danske Rigsretstiltaler. Vil man

læse efter i Grundlovsforhandlingerne her i Sælen fra 1848—49, vil man finde, at det der er forudsat, at Statsraadsprotokollernes Oplysninger meddeles til Rigsretten. Jeg tror derfor ikke, at dette Punkt har nogen Vanskelighed. Den ærede samme Taler fra Histed Amt mente, at det var en væsentlig Omstændighed, at der i Grundloven tales om Overdragelse som Udkast til Finansloven; men den ærede Taler skal lægge Mærke til, at der tales om en vedtagen Finanslov, ikke om et vedtaget Overdragelse. Grundloven gaar ud fra, at naar Finansloven er endelig vedtagen, saa er den ikke længer noget Overdragelse, men saa er den en bindende Lov, og deri ligger, at Ministrene skulle rette sig efter den. Den samme ærede Taler mente, at den Erstatning, som Ministrene bleve idømte, maatte bygges paa en anden Grund end den, jeg havde valgt. Jeg har nemlig valgt den Grundfætning, at den Minister, der bruger Pengene, skal bringe Sagen tilbage i den Stand, hvori den var, førend han ulovlig brugte Formuen. Den ærede Taler sagde, at man skulde rette sig efter Grundfættningerne for Skadeserstatning. Saadanne Grundfættninger ere ikke lovbestemte her i Landet; de have kun udviklet sig ved Pragis og ere aldeles ujæffe. Enhver har jo vistnok i sin daglige Syssel mærket, at det er meget vanskeligt at faae Skadeserstatning her til Lands, og at vi i den Henseende staa langt tilbage baade i Pragis og Lovgivning for andre Lande. Det turde vel være, at vi bleve nødtte til ogsaa i denne Henseende at forandre vor Pragis, og saa mener jeg, at det Grundlag, som den ærede Taler søger for Erstatningen, nemlig det Samme, der gjælder i Privatretten, er altfor variabel til, at Noget kan sige, hvad Følgen deraf vil blive. Jeg skal her bemærke en Uttring af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad). Han mente nemlig, at en saadan Erstatningspligt som den, jeg har foreslaaet i § 21, vilde kunne virke pødeliggende for den enkelte Minister. Det er muligt; en Erstatnings Virkning for en Mand beror jo paa, hvad denne Mand eier til at betale med. Er det en rig Mand, kan han betale Meget, er det en fattig Mand, er Erstatningens Størrelse ikke af nogen Betydning; men jeg tror ikke, at man i offentlige Forhold kan tage Hensyn til, om de Paagjældende ere rige eller fattige, og jeg tror, at det maa blive en Sag, som ordner sig efter de vedkommende Personers Stilling. — Dernæst har jeg et Par Bemærkninger at gjøre til det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer). Han vil have meget strengere Straffe, end jeg har foreslaaet. Han vil ogsaa have Embedsfortabelse; men i saa Henseende maa jeg hævde, at det er det politiske Ansvar, hvorpaa det kommer an overfor Ministrene. Det er i og for sig hverken Straffen eller Erstatningen, men det politiske